

Nierdialyse sociale dienst

Dialysecentrum

01 Sociale gevolgen van dialyse

Keuze van de behandeling

Dialyse kan gebeuren onder verschillende vormen (hemodialyse of peritoneale dialyse). Je krijgt in de mate van het mogelijke de kans om zelf te kiezen welke behandeling je wenst. De sociaal verpleegkundige zal je hierbij begeleiden samen met de dokters en verpleegkundigen. Afhankelijk van je type nierziekte of van andere gezondheidsproblemen, kan een bepaalde vorm van dialyse meer aangewezen zijn. Ook bij de keuze van de dagen van de behandeling, in de voormiddag of in de namiddag in geval van hemodialyse, houden we in de mate van het mogelijke rekening met je wensen.

Vervoer

Je kan per taxi of met eigen vervoer (zie ook item rijbewijs) naar het dialysecentrum komen. Er is steeds een tussenkomst voorzien van de mutualiteit. Het bedrag van deze tussenkomst kan nog al eens verschillen, vraag het na bij je mutualiteit!

Diegenen die aangesloten zijn bij de christelijke mutualiteiten Limburg of Brabant, de liberale mutualiteiten Limburg, en de socialistische mutualiteiten Limburg zijn lid van het 'inter-mutualistisch vervoer'. Dat betekent dat hun vervoer door dit secretariaat geregeld wordt en dat je maandelijks een afrekening ontvangt van €1 per dialyse. De verpleegkundigen staan in voor de praktische organisatie. Bij probleem-situaties zal de sociaal verpleegkundige tussenkomen en bemiddelen.

Dien je om een of andere reden vroeger aanwezig te zijn of langer te blijven, dan moet je zelf je vervoer van en naar het dialysecentrum organiseren. Je hebt dan recht op een vergoeding voor eigen vervoer.

Mensen die geen beroep kunnen doen op familie of burens voor sporadisch vervoer doen er goed aan lid te worden van de Minder Mobielen Centrale.

Hieraan zijn echter financiële voorwaarden verbonden. Deze kun je navragen bij je gemeentebestuur.

Kan je niet naar de dialyse op de normale dag (vb. omdat je opgenomen bent in het ziekenhuis), denk er dan aan om je taxi op de hoogte te brengen. Zoniet riskeer je deze rit toch te moeten betalen!

Rijbewijs

Volgens de wet is een persoon die aan een ernstige chronische nieraandoening lijdt, rijgeschikt mits regelmatig geneeskundig toezicht.

De arts stelt bij de start van de dialyse een attest van rijgeschiktheid op dat geldig is gedurende 2 jaar. Hiermee dien je naar het gemeentehuis te gaan, samen met je rijbewijs.

Aan de hand hiervan bekom je een aangepast rijbewijs

Elke situatie wordt individueel bekeken. Ingeval van twijfels kan het CARA (instelling van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid) ingeschakeld worden.

Je moet ook een kopie van het rijgeschiktheidsattest bezorgen aan je auto-verzekeraar, samen met een kopie van het aangepast rijbewijs.

Dieet

Het dialysedieet heeft zijn weerslag op je sociaal leven en dat van je gezin (deelnemen aan een feest of een bezoek aan een restaurant bijvoorbeeld vraagt de nodige discipline). Je partner en de andere gezinsleden zullen daar enigszins rekening mee moeten houden. De diëtist van het dialysecentrum zal je hierbij helpen.

Werksituatie

Een dialysebehandeling is vaak niet te combineren met voltijdse tewerkstelling. Veel hangt af van het soort werk dat iemand doet en van de lichamelijke conditie. Overleg met de behandelende arts en de werkgever over werkhervatting is wenselijk. Deeltijdse tewerkstelling, eventueel met toestemming van het ziekenfonds, kan mogelijkheden bieden. De sociaal verpleegkundige kan tussenpersoon zijn in de onderhandelingen. Soms kan je werkgever extra subsidies verwerven door je tewerkstelling.

Huisvrouwen moeten voor hun dagelijkse werkzaamheden in het huishouden ook rekening houden met hun medische situatie en eventueel tijdelijk hulp inschakelen.

Indien je tijdelijk niet kunt werken, dan kun je terugvallen op de ziektevergoeding van je mutualiteit. Deze is verschillend naargelang je loontrekkend of zelfstandige bent. De sociaal verpleegkundige zal in samenwerking met haar collega van de mutualiteit voor jou de meest voordelige oplossing zoeken.

Wie geen inkomen heeft, kan een tegemoetkoming aanvragen via het ministerie van sociale voorzorg. Deze tegemoetkoming kan ook worden gecombineerd met het reeds bestaande inkomen. De sociaal verpleegkundige zal de aanvraag voor de tussenkomst steeds doen in samenwerking met haar collega van het OCMW of van de mutualiteit. De medische dienst van het ministerie zal je oproepen voor een medisch onderzoek om de graad van je verminderde verdienvermogen vast te stellen.

Gekoppeld aan het percentage invaliditeit dat je wordt toegekend, zal je attesten ontvangen die je van een aantal voordelen laten genieten zoals:

- verhoogde kinderbijslag
- vermindering abonnementsgeld voor kabeltelevisie
- sociaal telefoontarief
- sociaal tarief voor elektriciteit en gas
- vermindering van btw en verkeersbelasting op vervoer
- tariefvoordelen bij De Lijn en bij de NMBS
- een parkeerkaart
- vrijstelling van heffing op afvalwater
- het WIGW-statuuut bij de mutualiteit

Seksualiteitsbeleving

Een chronische nierziekte en dialysebehandeling heeft zijn weerslag op de seksualiteitsbeleving. Bij mannen kan de potentie verminderen; na een periode van goede dialyse kan hier evenwel herstel optreden. Bij de vrouwen kan de menstruatie onregelmatig zijn of zelfs volledig uitblijven.

Bij zowel mannelijke als vrouwelijke patiënten kan de zin in seks afnemen. Dit kan een relatie ernstig onder druk zetten.

Onterechte verwijten en schuldgevoelens kunnen verdwijnen in een gesprek (met behandelende arts, hulpverleners). Zo kan je samen zoeken naar oplossingen.

Daarnaast is het heel belangrijk dat je samen met je partner praat over je gevoelens. Teder en lief zijn voor mekaar, elkaar geborgenheid geven, zijn aspecten die nu op de voorgrond kunnen komen. Je partner zomaar een knuffel geven of durven om een knuffel vragen kan spanningen wegnemen.

Zwangerschapswensen kun je best bespreken met de behandelend arts. Een zwangerschap is in sommige gevallen mogelijk maar extra medische opvolging is hierbij vereist.

Vakantie

Vakantie en dialyse zijn perfect te combineren. In het overgrote deel van Europa worden vakantiemogelijkheden aangeboden in verschillende dialysecentra. Je mutualiteit voorziet dezelfde tussenkomst als bij de dialyse thuis. Ook voor je verplaatsing naar het dialysecentrum ontvang je een vergoeding.

In het dialysecentrum kun je informatiebrochures en folders van diverse centra of vakantiehuizen bekomen. We gaan ervan uit dat de patiënt zelf uitzoekt waar hij wil vakantie nemen en in welk dialysecentrum hij terecht kan. De hoofdverpleegkundige maakt vervolgens de praktische afspraken met het vakantiecentrum. Een goede raad: begin op tijd aan de organisatie en praat erover met medepatiënten die reeds ervaring hebben op dat vlak.

Huisvesting

Als je wat ouder bent en je woont zelfstandig, dan kan de dialyse een extra belasting zijn. Vooral als je alleenstaande bent. Samen met de sociaal verpleegkundige kun je dan nadenken over mogelijke oplossingen zoals:

- het inschakelen van poetsdienst en/of familiehulp
- het inschakelen van warme maaltijdbedeling
- het aanschaffen van een alarmtoestel
- de inschakeling van thuisverpleegkundigen om je te helpen met het maken van je toilet
- eventuele aanvraag tot opname in een rusthuis of service flat

Notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

[illegible]

Vragen?

Je zal de sociaal verpleegkundige minstens éénmaal per week in het dialysecentrum ontmoeten. Na afspraak kan zij je ontvangen op het bureel van de sociale dienst, waar de privacy van een gesprek wordt gegarandeerd.

sociale dienst

tel.: 011 69 91 40

Diestersteenweg 100 • 3800 Sint-Truiden

www.sint-trudo.be

Volg ons op